ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Om lekar och idrotter.

Sid. 82 – 104.

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: [illegible]. Adress: [illegible], Lagan.

Socken: Berga Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

Uppteckningen rör Svar på Etnologiska Sällskapets frågelista nr II: Om klädsel och klädedräkter.

Frågorna 1—26.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1949 Född år i

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Om lekar och idrotter.

Julleker.

Under julen var det åtminstone på sistone vanligt att barnen under julhelgen finansierade barnen att ungdomen sjöng att man gick hus och av hyggarna bort. Redan på julafton började denna julleker inom den egna familjekretsen med ringdansen ~~[illegible]~~ vilken lek torde ha betydligt äldre anor i vårt land än vad julsången man har. Under denna lek dansa

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: [illegible] Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

När man både mår och känner att
hälsan i händerna har försvunnit
samt hälsa min kring den av
de finnar gissen stödjande genom
Ringhamnen går samt funkning
och så sjunger man:

Vår är det gått igen,
Vår är det gått igen
Att gifta ena vill det gäcka,
Nej det vi inte vant,
Nej det vi inte vant,
Tej det är emellan kommer fastän
Man sjung dykeri mängd andra
som stöpten hunder ringdansen säsom

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M.6516:1-104

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland
Härad: Sunnerbo
Socken: Berga
Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: [illegible]
Adress: Torup, Sagan
Berättat av:
Född år i

omvändning, men de som var av de mera skränsamma slagen gjorde man gärna till julsagolekar under mellanlandsgångna.

Under samma melodi som den föregående hörde julsången gjörtes:

Sengå i Avvaskägen,
Sengå i Avvaskägen
Sårde fot i Käppan.
å då vårte opp,
å då vårte opp,
å gav Jesu fattigs skäppan.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Sörlaj, Ingjum.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1944. Född år i

Det var många olika sätt att bestämma vem som skulle gå under pingstamnen i julottid. Det var bara fråga om karaktären av pottpojkarna. En version lydde ungefär som följer:

"Opp å dansa,
hopp ej å dansa de,
Nåjs du bli gammal
vill ingen hålla de."

Det sjöngs också i sjö:n mistråsk och med melodin:

"Ulej å hoppsan,
inka gå sam

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Uppteckna av: [illegible]

Härad: Sunnerbo Adress: Torlaxa, Bergom

Socken: Berga Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

Så vänta gifter ja' mej
än på Österbyn."

Och flickhen hörde ropen i
den kvällen svaren:

"Österbo Kerrona stina
stå i Gjungan hua (höga)
så."

Den store mangrannen bombade
gjunga ännu vid sekelskiftet begjan:
"Vad sku' den gi' hålen gå,
som hig ingen fästmö hå'
så."

Till julen 1942 hade man
allmänt julhalm här i byn. Den

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M.6516:1-104

6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Uppteckna av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1944. Född år i

16 december 1843 hemsökte barn av en brandhotande ögn i omledning. Därför var det ingen som för ett barns skull använde sig för gistbalken det året. Den gamla seden var därmed för alltid avskaffad i Torlanda och i grannbyn Kallmarveda. Jonsson sedan i åtminstone omkring 20 åtföljande år. Ett i början av 1860-talet Ingrid Mårk i Torlanda var född i Kallmarveda. Vanne-gårds soldatbarn 1852 och dotter till soldaten Salomon Johnson och hans maka Anna Johnson.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland.
Härad: Sunnerbo.
Socken: Berga.
Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: [illegible]
Adress: Torup, Sagan.
Berättat av: Ingrid Mårtensson
Född år 1852 i Fallmarka, d. 1938.

Ingrid Mårtensson berättade för mig att man använde sig av julstaken i Hemsjö socken på följande sätt. Man hade en julstake i varje hushåll, ~~som~~ julstaken eller julstaken i Hemsjö socken. Denna begagnades flitigast av barnen till att leka med. Barnen gick i skolan och de voro sig med att hålla kamraterna emellan varandra och hade för vänsk. en del skoaste med dem, som ingått av de gamla. Denna julstaken hade olika slag. De. Man på betydelse och medjen.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

ACC. N:R. U.6516:1-104

8

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sunnerbo.

Socken: Torup. Berättat av: Fru Maja Svensson.

Uppteckningsår: 1949 Född år 1843 i Torup.

Upptakten till det kommande årets Tenggammsritten var, som man säger, både en lek och ett bindande till i dräkten. Den gick av stapeln i tidiga aftonskymningen. Det var bara ungdomar, som skaffade sig var sin häst, vilken de utsmyckade för detta ändamål, varpå de i stor fart red ned till alla städerna i byn. I tetan red stångpojken (en av ungdomarna som dessutom särskilt utmärkts) och efter honom följde de övriga deltagarna i gåsmarsch, alltså efter varandra.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: [illegible] Adress: Torlaj, [illegible]

Socken: Berga. Berättat av: Fru Maja [illegible]

Uppteckningsår: 1940 Född år 1845 i Torlaj

Omgående Skeppsmansvisan:

"Skeppen var en stäkeläng,
Nätet det var svårt folan min.
Han vattenmark de fälas fem
Men vid den kjusa stjärnan.
Folen kjyser inte om,
Men stjärnorna de blänka
Så himmelen, jå himmelen.
Vilken är fortfarandingen var
läng och stävjerna vidare / Hunde
av Trappanvidarna stjärnorna av
efter de förhållanden, som för-
fanns så de alika stäkeland och
det sätt man i de där omstänjor.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Uppteckknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torslanda, Göteborg.

Socken: Berga. Berättat av: Fru Maja Johansson.

Uppteckningsår: 1940. Född år 1843 i Torslanda.

Då mot julen kommo, mat till ingången vid en gård, uppvaktades barnen, varefter husfadern utdelade och bakade vanligt bröd till fattiga och kommakka och brödmjölk, vilket serverades åt tiggarna, dana de ville gå hästarna.

Om det tillåtandes någon dans, det man ej antog, det var uppvaktning, blev de förnöjda de mycket så kunde det: [illegible] barnen av tiggarna [illegible]

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Vråkeg, Ingarp.
Socken: Ingarp. Berättat av: Fru Maja Johansson
Uppteckningsår: 1940. Född år 1873 i Vråkeg, död i [illegible]

Jomas till [illegible] vesa [illegible].
Jomm till [illegible].
"Ack ja vi inte brännvin
[illegible] kom.
Ja [illegible] vi [illegible] [illegible].
Solen lyser inte än,
men [illegible] de [illegible]
på himmelen, ja himmelen."
Men [illegible] gott [illegible] till
[illegible]. Det var under [illegible]
[illegible]bränningens tid, då [illegible]
[illegible] [illegible] i de flesta
gårdarna [illegible]. Äfven
[illegible] det ja, att [illegible]

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 11.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaxa i Sargan.

Socken: Sargan. Berättat av: Fru Maja Danielsson

Uppteckningsår: 1940. Född år 1843 i Torlaxa, † 1903.

Numera besöks alla gårdarna och ställena i övrigt i byn under vår tur, flertalet av deltagarna blivit på överlastade, att de fastlitit av [illegible] och blivit [illegible] andra hår och ve. (Flickorna förstummade de inte att: [illegible] sig [illegible] och blev omständigheterna av mycket [illegible]). Dock [illegible] de, vid vitt av en [illegible] blåsm. vår, besökte dagens höjdpunkt, gudstjänsten i [illegible]. Det var [illegible] mäktigen för att [illegible] att [illegible] av överlastning

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sunnerbo.
Socken: Berga. Berättat av: Fru Maja Danielsson
Uppteckningsår: 1940. Född år 1812 i Torup, † 1902

måste stanna hemma för mej. Man dem dagen. Men de som hade varit hund på detta uppgång under den tidiga morgonstunden voro väga passande för apothekerskan och de som kommo dit voro alltså för tunga i omvandet för att kunna inhämta någon kännedom av vad som måste ske att förkunna.

Det är en gammal tänje sedan man på sista gången red Stoffpans stude här i Torup. Det var på 1850-talet och grejtarna hade då giesatt sig att efter väl förrätted

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. H.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo Adress: Torlaga, Ljungby

Socken: Berga. Berättat av: Fru Maria Johansson

Uppteckningsår: 1940. Född år 1843 i Torlaga.

rond genom i byn även besökte
dåtiden, dit de gå förhand voro in-
bjudna. Men de hade alltid klänt
på gossen som förfärdade hår hem-
mar i gårdarna, att de gjorde
av sina hästpojkar en hår och
en annan dö. De kommo vädlum,
de ordning till dans på den nittan.
Men dansarna äro ej mycket inte
om man säger, att bytorna hår
hade sin anspråt i detta förhållande,
då de omsorg mycket nätta, att de
gjälen voro i stånd till att spen-
dera projekten på gossen hår hemma.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sjögum.

Socken: Ryssby. Berättat av: Fru Maria Svensson

Uppteckningsår: 1944. Född år 1843 i Torup, † 1903.

att de blevo "knäckta"? och behövde inte försökte att även beröra sig i det sammanhanget.

Dräng med mätte var en ungdom omtycke bl. i jordbruk. Så var han dräng man sig om höstan med riktigt förrätt av jordmätter. Om man inte hade hade settunstar på de egna ägorna fick man köpa att mäta sig till ägare av sådana för att av den erhållna köpa om att på jordbruk

Tvenstack.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlanda, Sagan

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

behövas av mötet. Det fanns även de som tankade på ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ riktig stöd av kvinnor mötet, att de under tiden när-mast före jul kunde anordna överskottet till dem som voro i behov av denna vara.

Vid det med mötet skul-le det vara minst två deltagare, men i vissa fall kunde det även vara flera, som voro med härom. Vi skola emellertid här säga att jag vänt exempel och hade dem för K. och S. Den föreläsande

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

ACC. N:R. 4.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1900 Född år i

Ros mätes i en band och säges:

A: Bolby.

B: Bo mä.

A: Den mänga?

B. gjorde ett fel, är det rätt
för han (hon) mätterna, men
är det högre tillägger det
felande antalet och är det
högre tillskrivjes antalet på
många mätte att det gje-
mde antalet blir fullt. B.
ros dock i begge fallen om-
mätt.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torsås, Sagan.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

Ett annat exempel:

A: Hade eller fanns det gäll-
ker det så många (lika
många)?

B: Svaret är det. Är det rätt
giftat (hur han (hon) vun-
nit mötterna, men är det
fel gäller det att plocka
fram lika många som
det fanns högar i A:s hand.

Anklare korta och tillägnare vid
förhöret var:

A: Hade eller fanns?

B: Svarade - giftade - ett det.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

Men om den gäspade fel
kunde förhexen med detta
system inte bliva mera än
en enda natt.

Man berättade också följande:

A: Min so hackade åt skogen.

B: Min åtte (efter).

A: Hackåt (vilket) tös. Ha ha han
ha ammi (under).

B: Det tänkte det va.

A: Vekhåt va det?

B. Hade man att utföroka och
gröna mig fick (vilket) Jänger
på A:s hand som hästen läg.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6576:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Vid felgissning gällde det att lägga en nät under det hål (finger) som näpe-nät påsom det största hålet i handen.

A: Bolly med mötta!
B: Katten å flötta!
A: Hur många mot?
B: Fem!
Om det då fem mötter i den frånträndes hand, så hade B. vunnit dem.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. U.6516:1-104

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

A: Vatten med stungen.

B: Stängen går i sumpen.

A: Hur många år?

B: Nja!

Men det var en gång i hem-
ten, varför B. berättade ha-
de julbordet fått mötas till
B., som han (hon) hade
att lägga det.

Något känt om trätek
var det med dem i denna tek.
Som exempel längre med anföras:

A: Mötte i min handske.

B: Alla jojjar (flickor)
är fastna.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

ACC. N:R. M.6516:1-104

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Uppteckna av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

A: Hur många ha be-
stämt dig?

B: gossar och tös och kä-
ringar äro som i det före-
gående.

—

A: Mötte i min hand.

B: Dem till min hand.

A: Hem i från?

B: Din bästa vän.

A: Hem är hem?

B: Jo om det är.... så är
det gränd (neg. mobbe).

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Ostlarp, Sagan.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

Julkakorna voro endast för vissa tillfällen. Man bakte en hjärtformad kaka, påsbröd och de vanliga hjärtkakorna under mellandagarna, men även bakt inom den egna familjekretsen. Några tydor i fråga om den kommande grödan sökte man ej för femtio år tillbaka. Om så varit fallet tillhör detta en äldre epok, som redan då fallit i glömska.

Stjärnlessmässa eller stjärnga var en tillställning, då ungdomar kommo tillsammans för att

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaxa, [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

nna sig. Lekstugan anordnades i en ostsö gård, vars ägare förhålla sig villig att upplåta sitt hus för detta ändamål. Den hade inte varaktiven av en vanlig hjärdning från vårdens sida utan var det symptomens gåtfulla som i samråd med barnens skötte om det hela. Det var här för en del att flickorna och drängarna skulle ha en "tröskeskäppa" [1] såsom det var, när man

[1] En skäppa korse

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. H:6576:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

hade avskilt tröskningsarbetet på året. För barnen, som anvisades eller berättades, skaffade man hjärnvin och andra varor att öfva dem med vid hypnotiseringsförsöken. Det är nu gamska lång tid sedan de traditionella sekstängarna och hypnotiseringsförsöken blevo upphörande här och de som voro med på dem äro för länge sedan gått ut världens väg. Men en hörde vad som berättades genom det berättades dans vid dessa sällskapsförlustningar, då en eller ett par

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

En äldre spelmän dök på dans-
ställen med sina fioler. Det
var gamla valser, polska och ma-
rska etc. som dansades. Till om-
växling fiskom gamla folkliga.
Det hjälpte ganska mycket och
bygd och gemitten blevande mer
än vad det gjort förr. De flesta
polskorna i länet blev bekanta
och en del sånger. Personer med
s.k. dåligt öronmått ställde till
bråk, varför tekniken ej sällan
utvärde med knytnävar och
slagvapen.

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.6516:1-104

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Landskap: Småland

Härad: Sunnerbo

Socken: Berga

Uppteckningsår: 1940

Uppteckningsår: 1940

Uppteckningsår: 1940

ACC. N:R. M:6516:1-104

27

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaiv, Sagan.

Socken: Sagan. Berättat av:

Uppteckningsår: 1980. Född år i

Vårt gröda.

Började man vårdskorna efter den långa vinterns avbrott i sådana. Det var då vanligt att jäsa bröd. Leken jäsktorp jäst en stäp, helst granved gjorde. På lagom avstånd från varandra satt i en ansats sådo de ägande. I hamden höll man också en stö "gene" av två, försett med handling (sovmedel) i övre änden och tvärspetsar i den nedre änden. Var också en deltagare i leken bruk en mindre bila i mathen och i denna bakte man sitt gene.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

En av dem som deltogo i leken för de (jättade) bollen. Det gällde att få den placerad i motståndarens hålla. Ingen gång hade han ingen sådan, och om detta hypotes hvarken en person var i fråga med att behandla bollen med sitt gäng och dennes hålla stående vid tom, inträffade denna i stället och den som först hade haft sin plats på detta ställe fick man rätten att jätta bollen vidare till dem att det genom en tillkommande manöver gick att på uppdragen som bollspelare

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

överflyttat till en annan.

Gästa trollen var en hög-
mans det. Dessa hade uppsatts
de två på lagom avstånd från
varandra i en jämn platt ytta
väg. Trollen bestodo av från
det ena lagret av den antrade
runt som nästan hemom med
vattnig fast. Det gällde då för
det motsatta lagret att skåra
på jämnaskighet, så att man med
sina "gene" kunde skjuta den i
bort samvallande trollen. Lyckades
detta inte kunde trollen passera

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M.6516:1-104

30

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

att gott skyddade fåren emman den ohyggen fick mest i samtal av barnen eller i diket. Det hände ofta hända, att den i bland log sidobanor och kom på lunda inte fram till målet, då det hejdand laget tagit fearet. En snart fil-dan upptäckte avfärden den på samma sätt tillbaka till utgångs-läget igen. Tålamod och skicklighet-en i att tacka och smeka fällan hände hände ibland varien väl-sentligt. Tidigare var det, att det av laget hände driva det mottagna

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland
Härad: Sunnerbo.
Socken: Berga.
Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: P. H. Ohman.
Adress: Torup, Berga.
Berättat av:
Född år ..... i .....

lagt tillbaka igenom gamska länge, om inte hinder skulle för-
komma.

Gästa skägg var också en vördnadsobjekt. Det var sällan man
tillåtas se de olika träfigurer, som
man hallade hemma. Kung och andra
av högre dignitärer samt de van-
liga soldaterna eller matrosen i
dräkt. Dessa träfigurer uppställdes
om i samrad med varandra och
striden fördes från ömse håll med
skälpan, som nyttades som fiende-
skälm. Den som lyckades köra i ett

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U:6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sagan
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

fälla med sina motståndare som begravas i stöden.

Räkna kräftor. När våren brak kommit med längre och solig-ga dagar, lämpliga för barnens utomhusvistelse, var det på en av-lägsen och mycket begagnad väg. När den som skulle börja leken brak utkorats brak denne att taga platsen invanlus eller innan-för en omgärdad plats för att räkna, medan de i leken deltagande brunno att springa bort och gömma sig. I många fall var det

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R: U. 6516:1-104

33

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

vid egentligen är, att den som nämnde blott stämde sina på sin plats under en jaso lång tid, att alla de övriga i leken hade hunnit med att gömma sig. Men annars skulle man säkra säkrade:

Ett å två,
Bommel[1] gå.
Tre å fyra,
Bommel gyra
Fem å sett

[1] Bommel skulle förmodligen vägra att namn

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

ACC. N:R. M.6516:1-104

34

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år ..... i .....

Sjunka gräs.
Sjön å åtta
Sjunka fjäta.
Nie, Ria
Stigan hie.
Elve å Ilsk
Stå mösam i gata.
Trettan å fjortan
Stå i Stafortan.
Femtan å sextan
Stå på hähtain.
Sjutan å åttan
Stå på trappan.
Nittan å Tjue

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland
Härad: Sunnerbo.
Socken: Berga.
Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: [illegible]
Adress: Torbjörn Carlsson.
Berättat av:
Född år i

Skriv endast på denna sida!

Ordet i gamle
En gång å en tid,
Det är det mycket.

Det den som räknar sedan
kom ut igen för att omställa just
efter de som hade gjort sig var
det till att sätta tillbaka vattenkärlen
i gömslen och vrå. Den som det
först påträffades hade rätt att fol-
ja med hem till räknestället.
~~Den förstutsunde efterlade och hade~~
~~[illegible]~~ och så blev det den sist-
räknade som skulle räkna nästa
gång. Men ifall att den uppropade

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaxe, Sayen.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

berättades att kompan först kom och gnatten sprang bort, troligt för mig, så blev det inte denna tur till att träffa mästa gång. Det gällde för övrigt att upprätthålla den övriga i lägen allteftersom på sina gårdstäkten och det skulle det bränder att dem ene efter den andre under tiden bytades att begå sig hem i bättrastu samt att gnatten sprang i torg för mig. Ibland skulle det det bränder att en eller flera i laget gjorde sig en gemenskap att

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

det knappast var möjligt att komma det på fötter igen. Det berodde det på att på tiden innan man blev färdig med att röka på min omgång.

Klappa hage är en gammal utomhusbak, som på senare tiden återupptogs av Skolungdomen och det uppväxande slaktet i övrigt här i deras byggder. Klappen ritades upp i mitten på tävlingen i year. 38 utrikes. Man möjliggör en en sandad lekplats och uppmärksamma i sanden.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

ACC. N:R. M.6516:1-104

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland *Uppteckenat av:* [illegible]

Härad: Sunnerbo *Adress:* [illegible]

Socken: Berga *Berättat av:*

Uppteckningsår: 1949 *Född år* ..... *i* .....

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R 4:6516:1-104

Landskap: Småland
Härad: Sunnerbo
Socken: Berga
Uppteckningsår: 1900

Upptecknat av: [illegible]
Adress: Torup, Gårsjön
Berättat av:
Född år i

Leken var här, som nämnts, uppfunnen bland skolbarn, men, enligt vad man berätta, användes den av ungdomen även utan för skolan. Två barn uppställde sig, varvas den som skall hoppa en gummibit på foten. Sedan hoppas man på ett ben i första, andra och tredje rutorna, i 4 och 5 med båda fötterna, i 6 med en fot, i 7 och 8 åter igen med bägge fötterna, d. v. s. en fot i varden rutan, i sjunde rutan på en fot och på fjärdingsfot i "mainen", som är 10 decimeterringar och fritjeds

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R 11.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

I fall att man skulle skaffa hoppvingen genom olika metoder på att gladbiten låg dess på förbrändes till dess att man skördade den. Det måste man omsorgsfullt beskära, men om den fått av sinnen dess hade man förlorat hela och var av näringen.

Ärtskalen.

En mycket omtyckt fattigmans ärtskalen. För att minska den omsorgen behövdes det man ej att gå på deltagare, lika många av vaktdra skördet, som fromma hypotheser

ACC. N:R. M.6516:1-104

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sunnan.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

Nej: vad det var vanligt med en "änka" eller "änkling" i byn. Det var alltid en man som det stod om och alla deltagarna hade intagit sina platser, ropade änkan eller änklingen:

Änka, änka!

Ja, vill gärna gifta mej, men det får ja!

Då sprang det piskan fram och i änse sitta om de uppställda rummen och tycktes det för änkan (änklingen) att i det sammanhanget fråga sig en

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Uppteckenat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

make eller maka, köp det enga
passet gick allt hämnt upp i
Åtan blev då den som genom
jordnötan blivit änka eller änkling.
Men det kunde ju också hända,
att det motsatsvis var änkan
som fick köp i en make. Kan-
ske var som gemenskap kom att
jämföra mot hänna det gällde,
jämnade sig och intogs varorna
glades som jämt. Ingen hämnt
i bedet. Änkan fick sedan rätt
att ägna sig åter sådan kunde
en nästan omgång och vilka det

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

ACC. N:R U.6516:1-104

Landskap: Småland.

Härad: Sunnerbo.

Socken: Berga.

Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: [illegible]

Adress: Postag. Berga

Berättat av:

Född år ..... i .....

Fotar och
Kapitän-Leutnants Schimmer
Frågelista II:
Om lekar och idrotter.
Frågn. 43—60.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Stolaryd, Sogen.
Socken: Skepe. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Dig riktigt åtskilligt hunnit ändra en gång. Dikten synes emellertid vara mera pålitlig.

I stället för nämnda ord, som hade samt äfven: "Skepta Jesaret ut!"

Midsommarsdan.

Vid midsommartiden med sin fjun sommarnätter var ungdomen glad och mycket mera upplagd för dans och utomhus än vid andra tider. Unge Jan infall på slottet med sina speciella tillställningar av slottstjänsten och slottsråd, varjä

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sagan.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1945 Född år i

följde det och dans.

Vid midsommarafsnedet var det för många det höjdpunkt, man vilkna om det hela året. En vanlig ek det var att grannarna skulle komma på stöjdhamnvida de var fullbragt arbetet, vilket ej alltid hände det en kyffletten som [illegible]. När en gången skulle kyffla till en viss höjd, så var det ett säkert tecken för att folkjunen om skulle tvingas att gå ut på bondgården och [illegible] om arbetsmiljöerna var

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av: Anders Johansson

Uppteckningsår: 1940 Född år 1878 i Berga, Äppelnäs

Jämförd med vilken av de andra gudinga kvinnorna som hörde. Kvinnomanningen Anders Johansson i Äppelnäs berättar att i hans födelsesocken Berga i Äppelnäs fanns det i hans ungdom en kyrkogård med vilken jungfrurna gjorde sina promenader och vilken sedan många år tillbaka torde ha blivit gjord i markandan nytt. Det var en gång vid ett tillfälle i byn att flickor promenerade kring kyrkogården för att kyrkan uppfördes till klockstund. En pojke

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M:6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av: Sofia Johansson

Uppteckningsår: 1940. Född år 1878 i Berga.

Om det var en enge som hade blivit om även som finnskörde det hade man den stunge stunen. Den som dagen hade kommit hade ju det. Det som inte kommit vid tillfälle överraskade det ju men ifråga om de övriga gårdarna genom att bära den stunen att tränga den mitt för fortsatte ju hade. Detta skulle den tunge gossen att allmänt berätta ju med ömhet. Gårdarna tog upp en fang av sin bröd och sade: Di va tom gjort, nu får du

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av: [illegible]

Uppteckningsår: 1940 Född år 1878 i Berga.

Denna sang, om den bör att [illegible] egen [illegible]. Möjligen också omedelbart efterskr. Uppfattaren i Berga [illegible] härområdet [illegible] till [illegible] föreningens [illegible]. Sångbl. bland [illegible] sambingar den om förvaras.

En annan uppfattning [illegible] det vid [illegible] lidelsehistorier. Därutöver [illegible] denna [illegible] kallades för "drömvalsten" och användes till att [illegible] om en ung man [illegible] drömde [illegible] Uppfattaren [illegible]

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M.6516:1-104

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1949. Född år i

att det var goda och det var många dagsverkare, som hade att arbeta på gården, men man måste gömma undan för dem innehavda hemmansdelar eller torp. Det var nog inte allt för att man skulle fullgöra arbetare till att dagsverka på generalgodset hemmansdel och det, för som man förstår, att arbetsuppgifter behövde komma över att de olika arbetarna vore fullbrutna. Greffinnan och Stjernholm var till personal mycket angenäm att gå med both herrar och den döma

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 11.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

arbetsföretag, som hade varit i verksamhet.

Det är nu något länge sedan (i början av 1900-talet) dagsverkshuset på Torpstorpet uppbrändes och det finnes inte många av dem som deltagit häri kvar i livet. Numera längre tillbaka är det sedan "dringstätten" gällde som kraftfullt medel för fattiga barnes och barnavårdshems räkning. Men som det vid barnavårdsnämnes och andra tillfällen under sommaren kopp framträdde den åtskillnad nämnas på egen tid

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnestra. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

En man egenskap kraftmätare för attraktion.

Efter middagen gick man upp på midsommarmast som vid Odälleg gillena. En man person lade sig nakenn för man och i midjehöjd fram, medan en annan tog fatt med högra armen om halsen den vid fötterna och höjde honom så att han blev upplyft och stående för deras ögon. Den som skulle lyftas upp brukade gå vingla att kommatera med kroppen, vilket försvårade för den

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Sodaby, Ängsjö.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

Hyffvande personer att vara mun-
ren ifrån. Det var sålunda både
vänner och kunder i det hyffvande
samfälle.

Bestämning förekom ej på
sätten bland hyffbarna i Tunaån,
men mera sällan bland de äldre
och mera försiktiga unga män
till åren kommen synteingarna. Det
var bistånd, uppgifter och skrapning
man lekte på skämt mellan.

Den fingerskolk var en
lek som ivrigt skyddades under
den gamla tiden och det fanns

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av: S. A. Röhning
Uppteckningsår: 1940. Född år 1889 i Sättesåg.

personer som voro synnerligen skicklige i denna konst.

Det var i medio av 1800-talet. En hemmansägare, Peter Mattsson i Dalen, Sättesåg, hade sin vana trogen begivit sig till Kärnamo utskottmad. Han var på väg för att köpa hos sina skuldsatte, som hängo löst att avyttra det. Under denna gång hade han emellertid ett par vackra och lärdsamma sidobana till försäljning. – Då kommer en vadstabonde och frågar:

– Har ni några stutsar?

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104.

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. O. Ekman

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Ingar.

Socken: Berga. Berättat av: P. M. Persson

Uppteckningsår: 1940 Född år 1889 i Trättebäck

— 800 dalar och det var stygga mes, sporade Mårtsson.

— Nå, du får väl stå å (stå av) 5 dalar, tryckte vårkarlen.

— Nä, det gör jag inte, sporde Mårtsson.

— Skam du säga att man dem bilde å bräga de vårsäckarna och jedande jag bäst till finger.

— Nä, anten jag har en gamme i min dag, som det blev start det sengtösom, fortsatte man...

— Nä, gå det "ätte" honom, så får vi se det betäg hon är, uppmuntrade det vårsäckarna.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av: [illegible]
Uppteckningsår: 1940. Född år 1889 i [illegible]

Det man även sporadiskt hör om att den fingerkloke på marknaderna var på den tiden ingen ovanlig företeelse och det för efterkommande dessa uppmaning och gick en rond på marknaden, där han snart lyckades att träffa sin tappamme.

Det var ett dengångs var en härdvallsbonde av det gamla, äkta slaget. Han var en ovanligt kraftig man och hade svårt att i att den fingerkloke. Han att utöva denna lek på

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sagan.
Socken: Berga. Berättat av: [illegible] Rönning,
Uppteckningsår: 1940 Född år 1889 i Snöstorp.

---

matmaden var han inte bägnd för. Mattsson berättade om en gång omtrappa och bad Bengtsson att han skulle vara på honom i den utmanade brottkampen.

— Nej, det vill ja inte göra, det å bara stå, sagde Bengtsson. Men om M. var angelägen om det, kan det väl hända med ja nå morgningen.

När de på morgons till stället ja matmatstidn, det omtjänten bestämt sig, var det gårdesgjöd dem emellan.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. O. Ström.
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaf. Ström.
Socken: Berga. Berättat av: P. O. Björning.
Uppteckningsår: 1920 Född år 1889 i Fröttenhöf.

— Då dom vi hår genom gårdegården, förstås. Det var mycket folk. Hungerom dog mycket folk. Hundra hjärtfänger och vårtbroten med hälsingen.

Det brukade emellertid inte räcka någonsinn för vårtbroten. Hade fått en gång en av dö hälsingen med påföljd att han hett hastigt efter förgrannad natt igenom gårdegården. Den begravde mannen blev gjutens i det dropen efter denna hastiga processen genom gårdegården, men

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. H. Hansen.
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Ingen.
Socken: Berga. Berättat av: P. A. Röhning.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1889 i Trättaholm.

Ålderdomen blev dåligt uppgjord till att gjöra mätningen och skörden med gjöra på kiskörpet, mestadelsgäten. Åren efter sin över-man i byn om att ha finger. Och till gått.

Blindboken var en inom-bus lär, som för punktiserade mag-net. Detaljerna i denna punkt äro okänd och kunna därför inte här uppgivas.

Gamla Ingela var en gångflicka under vasatiden i skolan. En gång kom hon med flamskinn ut

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

med händerna stödjande mot mig. En annan kommer efter och ger den första en stöt med den böjda handen i nyssnämnt syfte, varför han typiskt upp och böjer ben och tillsättes även flygtan i samma läge som sedan gäller i samma ställning fortfarande för att se, om i vilken undergå samma procedur som den föregående gjort. I regel var det några äldre kamrater, som deltogo i leken, men "gamla heyda" både ansågs inte till de jungfruliga lekarna och

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

utövades det för mera sällan än många av de andra lekarna.

Ej lungens plats. En mun- del eller annan förhöjd plats är den mämnade magisvängen (en grop) var bra för detta ändamål, när en sådan fanns tillgänglig, några fått lungens plats. Det finns ett "utsätt" behövde ej gå eller springa bland hojtarna för att inskränkande. Vedanför upplöjningen stod de i höjd stödhummar varande hojtar- na, vilka från alla sidor ~~[illegible]~~ sökte att fånga platsen. De som

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Uppteckning av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Största livet var de stridbarste och dyktigaste bland fojtarna, men detta hjälpte inte det, när omröstningen var som värst och då blev det antingen att fojtarna blev av en bestämmande stridsman skulle skuta med att en eller flera bland de stridande kido medelbag och blev slagna. De striden fortsatte övergick från tek till allvar, vilket också slutade si. ena konsekvenser, beskrivde längre ner vil stay fortsatte omkring år 1890 att fortsätta [illegible] tek.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

ACC. N:R U.6516:1-104

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Landskap: Småland

Härad: Sunnerbo

Socken: Berga

Uppteckningsår: 1940

Uppteckning av: [illegible]

Adress: [illegible]

Berättat av:

Född år ..... i .....

Om hus och inventarier.

Frågelista II:

Jmf. 61 – 81.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Det var en gång (längre tillbaka) var en man bland backbonden i trakten av 1890-talet. Den avlidne mannen hade avlagt det dock inte av åtskilliga bland det uppvuxna folket. Familjen bestod av 10 st. varav de äldre tre alltid gingo utåt. Så vaktade de dessa invånare hade anbringats en dryck av sockerbetor 3 kvarter - 1 alm. Det var det. De unga hade sig genast att gå till dessa tråkiga och mörkrädda. Det var en viss fördröjning innan de äldre kunde inte gå

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. N. 6576:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Gårdsjö.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

detta uppfattning, som de omvägar
för att undvika ögonen och vedgående
skaror mot dessamma. Detta
var orsaken till att denna vum
det mot gick tillbaka igen.

Gömma pengar.

De som skulle bara med i
denna lek ställde sig i en ring eller
halvcirkel och hållo med händerna om
ett föremål, som var sammanbunden
det i "stöcken" med sonden. Om det
det hade varit en fingerring och
om det denne som den skulle gis
det, vräfter pröret medan den gick

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sagan.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år ..... i .....

Under dessa gång, sjöng man:

"I min hand,
min hand,
till min mästar kommer han.
Låt den gå,
låt den gå,
låt den vittra väl."

Sången hade åtföljts av en lämplig och tämligen allmänt känd handtagning, och det gällde för deltagarna, minsten den som hade min hand, att ha tagarna emot sig. Det att kunna hålla

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: P. O. Ekman.
Härad: Sunnerbo. Adress: Torsås, Sagen.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

vem som hade den, att den skulle "stilla stå". En av de i lekan deltagande skulle då gissa var nyckeln var. Den hand som nyckeln befanns öppnades och var det rätt gissat, fick den person som hade den i sin hand göra nästa gång, men gissade man fel, var det en ny omgång och man fick gissa en gång till. Vinnaren blev man alltså för denna gången, på fick man göra nytt lyse och nytt gissande för resten gången, och det var hela lekens gång.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlanda, Sagan.

Socken: Berga. Berättat av: Fröken Hulda Larsson

Uppteckningsår: 1940. Född år 1879 i Torlanda.

Jungfrun går i ringen.
Det uppskattade mig alla deltagarna i leken i ring och hälsade i varandras händer. I mitten stog jungfrun, en pojke och hade fridskudden, en hand. Så började ringdansen hand i hand. Under dansen sjöngs det, som vore med det:

De jungfrun går i ringen
med röda guldband.
Då tänkte hon om
sin käresta igen.
Nej, det vill jungfrun

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Uppteckning av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sagan.

Socken: Berga. Berättat av: Fröken Ulrika [illegible]

Uppteckningsår: 1940. Född år 1879 i Torup.

Mycket äldre på Gårdt.
Ack, Gudar lilla Jungfun
Mycket äldre på Gårdt.

De Jungfun gå ute bosom
Med hösta Guldbomd.
Aga Charatigt den fridhom
är storgen förvanna
Aga Charatigt den fridhom
är storgen förvanna.

De Jaga efter Chemme
med Jantar gerie.
Stig, Kvitjen å'mig migat

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland.
Härad: Sunnerbo.
Socken: Berga.
Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: [illegible]
Adress: Torlaxa, Lagan.
Berättat av: Brita Kristina [illegible]
Född år 1877 i Torlaxa.

Så barn i min säng.
Stig, vilsen i min säng,
Så bedin i min säng.

Vem är denna friska gäst,
som har alla den fått man
Den vackraste gossen,
som fanns i vårt land.
Den vackraste gossen,
som fanns i vårt land.

Och jungfrun skall ringa
den brida i kyrkan.
Och jungfrun ringa amen,

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torslanda, Lagan.
Socken: Berga. Berättat av: Fröken Hulda Larsson
Uppteckningsår: 1944. Född år 1879 i Torslanda.

Så är det allt gjort.
Det som sista stöpe annan,
så är det allt gjort.

Stöpelsedeln vid stöpa mjölk.

Vanne personer stå vän-
den mot varandra och hålla
i varandras händer. Dessa perso-
ner utgjorde alltså "stöpan". De
övriga i leken kommo gående i
procession och så sjöngos det:

Stöpa, stöpa mjölk,
med fe och fetti klagla
stöpa in och stöpa ut.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Engen.

Socken: Berga. Berättat av: Fr. Emma Jonsson

Uppteckningsår: 1930 Född år 1869 i Torup.

I trägenet var i källan,
trägen under bron och tigga.
Tingen stöppes in det, att
jorden bran bergt vad
på skärsvett betal.
Så den visa meningen
gjorde, att de som agerade stöt.
Jorna sina händer om den hämnar
i vanten hade och redan hade den
vigen förmåga att komma ut
ur denna fälla förrän den egt mum
met på sin skärsvett vän. Så den
som var glad och frittgjord gick
den vatten till att förklara, om

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sagan.

Socken: Sega. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

åberopade det första namn av det omstridda hållet, men fick tillgänglig hjälp av och av vår det skulet. Men det fanns tvenne andra mot i bygden, av vilka det inte gick att hitta fri väg att få tillstånd på hösom bestämde mot det samma. Det skulde gå hårdt, att det blev stämt och gripet, helst om man nåtade möjligen att namn som hade av någon av de närvarande. Därför var det som många icke det bästa rätt innan sedvänt av, fanns också så blev det uppehållet i

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo Adress: Torup, Sagan
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

Det var tillåtet att svärt var avgjort och sådär personen kunde det skäppas in i kamen, sedan den förbrände frigjorts och fått pro-ven.

Typer på stolen.

I en annan ringfuke stod en flicka på en stol och hade en mäskbit i handen. De som gingo i ringdansen sjöngo:

Min pojke står på stolen
med guldkronan på.
Och denne ha vi lovat
en halsduken i år.

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

Och hemma har vi haft
en julstamm i år.
Hemma har vi julsta
med fyra hornen hörstås.
Och hemma har vi bunkat
med åtton julkärringa.
Skäll ditt hins opp i toppa!
Skäll ditt hins ned i skrag!
Och hvasta det på din hårdaste
vrån!

Vid annan gång: Skäll ditt
hins opp i toppa! Ihnd fristhan nåda
opp på höga hand med nåbiken.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1941. Född år ..... i .....

Vid uppmaningen: "Gå ut i gången med i stora!" stöttade hunden med mästarens medåt och mot det gångar. "Knacka det på din kompis rum!" så knackade mästarens jämn en av dem som gingo i ringdansen.

Vattnet gåsen.

Denna lek tillägnas minnet, att en av de stora bland dessa gamla skulle försätta gåsen. Efter gåsen kom Gemmes "mufse", den fämtio hållande med sina breggje händer i Gemmes skäle behöfdes och så

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sagan.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

gjorde de övriga i en mot gös vrålande. Sista kamfen gäldan och hennes unge fick "mickel" i sin gjorde.
Och så sjöng man:

Vattna, vattna gäsen,
räven är inte hemma,
han är i Ingarsinna
och äter ostkaka finna.

När man så hade omarbetat en vand och kompromiss fann fick "mickel", hälsade gäsen:

Godda mickel!
– Tack mickel!
Kommer å vädet i da:

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Rusket å gjordet å dess väi.
Å da. vill ja. inte du dina
unga.
Inga denna pikgildigheter
som den annan så funkade mi-
kete eviga tröjande på gårsmor-
ma av med sina unga. Hvad
gjordes hon ny vond efter att fam-
mor sitt. Till "pågen" förnyades den
först gjorde tillsmidjen!
Pågen: Bo da. mickel!
Mickel: Hine Fickel!
Pågen: Hvordans å vädret i da.?
Mickel: Tolerabelt å grannt väi,

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland
Härad: Sunnerbo.
Socken: Berga.
Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: [illegible]
Adress: Torbjörn Lagom
Berättat av:
Född år i

I'dn. vill jag ha dina ungar.
Det blev ett en vördig krig
emellan "mären" och "gåsen". "Ittjuk"
var frädig med sitt anfall och
hade blåsgrade även att min lust
på att komma åt ungarna.
Denna jämnvaden tappade av din
mamma och andra stridens kopp
ningfade vaden av och av i min
sin jäsk och motanfall gjorde
så de stridande partierna, ida, att
under det att "gåsungarna" skrekto
och jämrade sig, nåtto den ärvtain
gande fasan. Det var stunds det

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6576:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940 Född år i

Mamma fick dock "omisteli" åre-
tinget och på kung. ham en av
ungarna: "Ossian" var barnje-
namn beslagrad och den första
sonen i leken avskuttad.

En variation av föregående
~~[illegible]~~ lyder:

"Vattna, vattna gjäen,
Rävan är inte hemma,
Han är i Kvärkeån
Å vårt ekstra vinga."

Kvarekeken.

Kvare. Ulas förlängelsen, som

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Ödlaryd, Längan.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år ..... i .....

den aftonen hadde tillgrich sin hunder: Ekorna satte sig i sal efter vanda och en hunk utan oppa inne i stugan, medan jag-hona gingo uppehålla sig i förstugan. Så bestämdes villkoren av den som skulle börja leken med att gå och ta en ~~annan~~ den som skulle ha den, och det uppdraget att fjärnstyra hem dörrarna, och så var gång stoppa in den som skulle uppvakta en flicka. Kvällen tillgrich sålunda, att när jagthen kommit in i stugan, begynte han sig så en av de två

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M:6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Ostorp, Gryan
Socken: Österg a. Berättat av:
Uppteckningsår: 1780. Född år i

sittande fiskborna. (Det var ju jättehund bestämmo dem emellan vilken fisk var och en skulle ha). Sista-nade han sitt, så fick han stanna inne, men det fick hon att vara en särskilt god timme om sin tid, de så första gången. Han inställde sig. Flickan ~~bugade~~ neg då för honom igen och detsamma var de två av dem till nästa omgång. Var det däremot inte den sitta, som pojken bugade sig för, så avslog han friericit och vände honom ryggen till. Det kunde hända, att

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 4.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaf, Sagan.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

samme person fick uppresa sitt priori till den lena flickan för den andra med samma avbön-de par. De som hade uppsjungit programmet voro nog heller inte från skolmästaren och de storkare pojkarna lingo finna sig i att bliva utskrattade, när de hade det svårt att finna den rätta flickan.

Sedan ronden genomgåtts och alla pojkarna ~~[illegible]~~ fått stan-na inne hos flickorna, ombytes rollerna, så att pojkarna

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

Pojkar stanna inne och övertaga flickornas platser, medan flickorna pojkar gå ut att försörja. Det blev en i stället flickornas tur att gå till pojkarna där inne och deras chefer nog inte försummat återgälda flickorna med samma mynt, d. v. s. tillhängslat det vid bestämmanden av vilken gåsse var och en flicka skulle ha. På grund härav skulle det hända, att det blev större och inte bättre för flickorna att gå till den sätte platsen än det gått för

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Sånger.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

Pojkarna under dessa ronden
dessa pärlinnan.

Ordspråksleken.

De lekande delade sig i två
olika grupper: den manliga och den
kvinnliga. Varje manlig deltagare
skulle tänka sig en viss flicka och
så ett ordspråk och i den kvinn-
liga gruppen voro rollerna de omvän-
da. Vi ~~[illegible]~~ föreställa oss att
pojkarna börja leken, som till-
gå sålunda:

Karl: Den första gången jag
sig Anna i Torgåsd, tänkte

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlanda, Sagan.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Jäny: "Bättre bo ensam på Rabes än tillsammans med en Rätaging Kvinna."

Anna: Den första gången jag träffade i Hans Kärlek jag: Det är bättre att stanna i byken än i ån.

Ceken försökte på att ata det tänjorna finge tillfälle att sitta på en de första kärlekstiden var att den hade fått av en vise person och det gällde det att i hans kun. ana så fram att bäste fyndtigt och klärende ordspråk, som satte skratt.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 6516:

Landskap: Småland. Uppteckning av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaryd, Tågarp
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

munskolorna riktigt i gång bland de lekande ungdomarna.

Våra vadmal.

De agerande voro uppställda i rader mot varandra. Under "vävningen" gingo de kastigt till och från varandra och det korta avstånd de hade emellan sig. De hade händerna uppstrukna och klappade med dem, var och en mot sina beg. ge händer och så sjöng man:

"Våra vadmal,
stå tillsammans,
och låta det gå lätt."

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 11.6516:1-104

Landskap: Småland. Uppteckna av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1941. Född år ... i ...

Höjda makar

Var en del av det mera äntliga slaget. De som skulle företaga den, var det planerade sig i god om god. Men det fanns också en mode, d.v.s. endast person med i laget och för denne gällde det att vara pläpnaslig när tillfället det kom och utfjäll sig en makar eller mate, då den dem tillfälligt att hade råkat komma sin plats eller män och fick sedan ägna mode till dess att tillfälle uppstod sig för honom (eller henne) att

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R 4.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlanda, Tågarp.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

Ja man måste göra sig en mat eller mat.

Trädatten.

Var en annan änkel och. Barnen vade sig att det gällde att tagga fatt i varandra. Om man då lyckades att få tag med handen i ett hår, så hade den jagade undkommit och matten som den angripande sida var borta.

Tingla.

Det var för barnen bland småpojkarna att man tog en

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R U.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Postlag. Sagan

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Koppargång och kopparkis i kullen och gjorde så vilken sida av myntet som skulle komma upp efter nedslaget. Det var Kona och Gut som sidorna kallades och denna benämning bibehölls även sedan sidorna borttagits från myntet. Den som gissade rätt hade vunnit, men gissade han fel, så hade han förlorat.

Bossa

Var en hittemansk lek med samma slags myntet. Man kastade upp i luften och stenen kallades på

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Cagan.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

gradmattan. Med flaskhanden slog man på fangen, så att den for upp och hålet täcktes. Så att ätarigen fallo ned. Man gradade i förväg vilken sida som skulle komma upp och så skunde man vinna eller förlora spelet på samma sätt som vid myntkast.

Gra Skringlor.

Det var för vanligt, att Bagarna medförde stora skistor, fyllda med vetekringlor, till försäljning på marknaden. Småpojkarna köpte sig gärna vid bröderskorna och skrålade skringlor,

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnebo. Adress: [illegible]

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

som de kommunerade där de stöd-
ring förrätt. Det hendrade att han
gick på att ha ring eller kringla. Man
skötte sig på kontoret av kostan eller
det bredvid och så inkallades hem-
eller gjelet. Man begärde på att
få en kringla och sedan togo pojk-
arna skäl: den med var sitt fin-
ger och tryckte åt var sitt håll.
Den regeln var huvudsakligen gällande,
att den som vid tryckningen fick
den kortaste biten av kringlan
skulle betala deltagarna, men
det var och en behöll och åt upp

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M.6516:1–104

Landskap: Småland.
Härad: Sunnerbo.
Socken: Berga.
Uppteckningsår: 1940.

Upptecknat av: [illegible]
Adress: Torlaj, Sagan.
Berättat av:
Född år ..... i .....

det säger han ju så på sätt och vis. Det hände då också att pannan kan hålla sig vid kristan ganska länge så att den kringlor, som det hände även också, att det var en av pannan jeremon, som förlorade för varje gång och påhunda måste betala för att de kringlor, man bagade om. Bagaren - brödförsäljaren - jordan gåm denna jojkhemo mängenhet, ty han fick säga sitt bröd och så fler jor bland jojkhemo om äga kringlor, för stöne interesse blev det för allmänheten sida att

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaj. Sagan
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

gälla sig till Aspen och gymna hans affär.

Min skepp är lastat.

Det lekens början bestämdes att pojkes i fågen skulle göra en ~~fråga~~, och vars namn hade t.ex. S. till begynnelsebokstav. Det pojkes som en fråga med annan begynnelsebokstav hade man gispat fel och av fågelen till att komma ur gamla hålfot. Dialogen lydde:

A.: Min skepp är lastat.

B.: Vad är med?

A.: Salt.

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaf, Sagan.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Dopet var rätt, men hade det blivit det annars i stället t.ex. mjöl, så hade det varit fel och den som avgivit det varit föremålet till att avlämna pant: en snäcka, halsband, blyertspenna, hundduk, handske, vantar och tyglitt. Efter detta stod samtliga och pantsatte alla de enligt pantarna. En person uppmärksamde varje pant för sig och sade:

"Jag känner. Jag känner en pannad pant. Den äger och känner den."

Vederbörande ägare fick av ge sig till pannan för att återbekomma

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M.6516:1-104

Landskap: Småland. Uppteckenat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaxp. Sagen.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

Jantén.

Besprutningsteknik.

En person utförde vissa grepp med händerna, vilket skulle förebåda att han utförde ett arbete. Mot Jantén tillägnades om vad det var som gjordes och hade det att mycket göra med växterna för att kunna gå att svara. Exempel på vad man i denna tek kunde åstadkomma var: mjölka, tvätta, vägra vatten, bö. ska, tvaska, så säd, ta skjortan, tvaska hitt, fjälla ärter, mala säd, tvätta, gjutbunda och stenbrytar jord,

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Stolarp, Ingarp
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

slöj, skära träl, [illegible] näfver, bära hå
m. m.

Det var en gång omkring 1910. En samling av Hemvårdsförb. voro inbjudna till en finare middag i samhällets finaste villa. Efter kaffet skulle gästerna, ehuru de alla voro fröken kommna, vara sig med lek. Det är möjligt att flickorna till maten och kaffet hade en inspirerande verkan åtminstone på herrarna, men det påstås likväl att det var damerna som Jöreslöjo och ledde

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaj, Lagan.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

lekan. Det hände en gammal man, som hade klättring från byggen med i laget och tiden blev även till honom att framställa sina frågor i leken.

"Va' å' du' som se' Joff, Joff, Joff, om e' en pelt' på en?" frågade mannen. Ja, då vet vi, svarade vårdinnan fort och avmätt, medan de fina damerna fnissade och herrarna skrattade. De trodde alla att han menade den lyna pitten, som uppfand han lätt något liknande. Ekändesmöjlighet ägde

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaj, Sagan

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

berättade nu att de första automobilerna hade börjat att trafikera våra landsvägar och att den tiden utlade dessa omgångar som vägabunda på hjul som numera är fallet. Det var dessa moderna fiskar, som den gamle mannen döpte med en fråga, varför dessa ej utsprutade dem på det helt annat sätt än vad han använde.

Man vande sig för övrigt med att gjuta gjäre och detta

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torslanda, Sagen.

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

var inte alldeles torslagt ännu i början av 1800-talet. Man hade då rätt mycket av det gamla folkspelet och roande gåtor, vilka i tiderna med sånga och lägen gått i arv från generation till generation. Det exempelvis jag en sådan gåta som här anföres:

"Hugget av stubbe,
klippt av tall,
sammanfogat i fårhus,
fått i stall,
klädsten vilka jag fåren:
(Svar: fiolen).

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6516

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: [illegible]
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

Skära Korn.

En mygdamotta var också "Skära Korn". Under detta sjöng man:

"Skära, Skära Korn,
Vem skall kornen binda?
Det skall du och jag
min käraste vän.
Var skall vi kornen finna?
I det stora smakosten,
det var och en tar sin make
väg och tag med
eller får du ingen?"

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. H.6576:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: H. O. Larsson.
Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Bergen.
Socken: Bergen. Berättat av:
Uppteckningsår: 1944. Född år i

Gammal folklek.

A.: Vem är det som klappar på min gulport?

B.: Tjuss, tjuss gammal käring.

A.: Vad vill hon?

B.: Tala vi' fru Sola.

A.: Hon är inte här, hon stoppates högre upp.

De agerande voro två flickor eller en flicka och en pojke samt "fru Sola." Det är länge sedan leken berättades här, men om jag inte minns fel utförts den nog redan i januari.

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAFISKA BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaj, Sagan

Socken: Berga. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Sandleh.

Man försökte att säga någon rätt ord, men var det därvid fråtjänstet att säga sant eller vitt, ja eller nej. Så snart man påträffade en gentemot denna regel, fick man avlämna en pant, bestående av någon klädesplagg eller annan tillgänglig sak. Efter sandleg skulle panten lösas ut genom ~~[illegible]~~ att "brännas" (uppmuntras). Den som var lättare att det visade då upp en sak för sender att sade: "Jag bränner, jag bränner en brännmurad pant. Vem äger att brännas den?"

Skriv endast på denna sida!

A.-B. GRAHNS BOKTR., LUND

ACC. N:R. U.6516:1-104

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]

Härad: Sunnerbo. Adress: Torup, Cayan

Socken: Vega. Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Svarade då dem åtgre: "Undersuch-
nad", så fick den igen sin hand,
men svordes "ja", så fick man lå-
na en ny hand eller någon berörd
ning gå och ta en viss person i
handen.

Många trolingsteka hade man
också att hjälpa sig därmed: tillsägande,
hjälpa en stol i det man stegjo upp i
taket, hjälpa en järnstång och bålla
den i vissa höjd m. m. Gårgja bag-
nuttan (stagan) om halsen på svanda

A.-B. GRAPHS BOKTR., LUND

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. U.6516:1-104

Landskap: Småland. Upptecknat av: [illegible]
Härad: Sunnerbo. Adress: Torlaf, Carlsson.
Socken: Berga. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940 Född år i

var en lek som flickorna brukade roa sig med under trösknetiden.

Lucia tog:

Vad matten blivit som längst och mörkast fastlandade skom Lucia festen den 13 december. En flicka utklädd som till "Lucia tog" mycket skarm och kjus i håret. Hon hade flera tärna i sällskap och när de inträdde i stugan med kaffebrickan (stänger tillsamans med och brännvin) sjöngs:

"Natt mörgon, midt i natten,
har Jomfrun Lucia tänd sin"

Smålandsmuseum.

M. 6516:1-104
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Petterson.
Barnj. Sagen.

Berga.

Räknesamman.

Det att räkna vem som skulle börja i en lek hade man räknesamman. En vaggade och sam läste detta. Sedan man fått ordna fram, men i takt efter den som fick det sista ordet skulle alltså börja. De två använda samsorna var:

Ekn. Sekn, Jakn. Amakn,
Mörgen skulle vara
en liten maka
att tin lille gave Sven.
Alla hade hvita tänder
utom endast bara den....

— :: —

Bergamo Lilla socknarätten.

M. 6516: 1-104
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

räkna rätt, så blir det åtta,
Ett, två, tre, fyra,
fem, sex, sju, åtta---

— ·· —

Ene, bene, buse bajs.
Du klapp
att sitta i fars gråa hatt...

—

Den som var med i pällekaj, men ej gick med i leken blev kallad cleverin. Den under lek stunde obehag uppstå, men då gällde den regeln, att den som i leken gå måste hem tala.